

tægtsfængsling og indlæggelse til mentalundersøgelse. Straffelovrådet kan tiltræde arbejdsgruppens forslag. Rådet finder dog, at der også bør være pligt til at sikre, at et eventuelt fradrag kommer den dømte til gode i de tilfælde, der omfattes af § 86, stk. 2-5. F.eks. skal det påses, at frihedsberøvelse, der er sket i anledning af overtrædelse af vilkår, fastsat efter straffelovens § 57, kommer til fradrag, når der er truffet bestemmelse om fuldbyrdelse af den betingede dom, jf. § 86, stk. 3, jf. herved § 18, stk. 1, i rådets lovudkast.

Rådet har bl.a. i lyset af Højesterets dom, offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen 1993, s. 123, overvejet, om der i tilknytning til § 18, stk. 1, bør fastsættes bestemmelser om forholdet mellem reglerne om fradrag efter straffelovens § 86 og adgangen til erstatning for uberettiget frihedsberøvelse efter retsplejelovens kapitel 93 a som følge af den samme frihedsberøvelse. I den ovennævnte sag var den tiltalte for 8 forhold idømt fængsel i 8 måneder, men frifundet for forhold 9, som han i 3 uger havde været varetægtsfængslet for. Efter afsoningen påstod han sig tilkendt erstatning for uberettiget varetægtsfængsling. Det hedder i Højesterets dom bl.a., at frihedsberøvelsen af erstatningssøgende alene var begrundet i det forhold, for hvilket han var frifundet. Uanset dette skulle der som sket i medfør af straffelovens § 86 ske afkorting i den straf, som erstatningssøgende ved samme dom blev idømt for andre forhold. Denne afkorting måtte endvidere tages i betragtning ved afgørelsen af påstanden om erstatning, der som udgangspunkt måtte træffes efter retsplejelovens § 1018 a, stk. 2, og ikke stk. 1. Højesteret fandt, at der ikke i den konkrete sag forelå sådanne særlige omstændigheder, at der var grundlag for at tilkende erstatning ud over den compensation, som afkorting var udtryk for.

Efter rådets opfattelse må det efter dommen formentlig antages, at der normalt ikke er grundlag for at tilkende erstatning ud over den compensation, som afkorting er udtryk for, i tilfælde, hvor der sker frifindelse i det eller de forhold i sagen, der har begrundet varetægtsfængslingen. På den anden side kan dommen ikke antages at udelukke, at der i det enkelte tilfælde kan foreligge sådanne særlige omstændigheder, at der også er grundlag for erstatning. Rådet har på den baggrund fundet, at der ikke med henblik på straffuldbyrdelsesloven er grundlag for at fastsætte særlige regler på området. § 18, stk. 1, i rådets lovudkast udelukker derfor ikke, at der både foretages fradrag efter straffelovens § 86 og ydes erstatning efter retsplejelovens regler. Om der foruden det obligatoriske fradrag for frihedsberøvelse efter § 86 er grundlag for at yde erstatning i anledning af samme frihedsberø-

reløvelse efter retsplejelovens kapitel 93 a, må afhænge af en konkret vurdering i overensstemmelse med retningslinierne i den ovennævnte højesteretsdom.

§ 18, stk. 2, i arbejdsgruppens lovudkast regulerer spørgsmålet om fradrag for anholdelse og varetægtsfængsling, der har fundet sted før eller under straffuldbyrdelsen. Bestemmelsen indebærer, at der ved beregningen af straffetiden skal foretages fradrag i den aktuelle straffuldbyrdelse for sådan frihedsberøvelse. Fradrag skal foretages med et antal dage svarende til det antal påbegyndte døgn, frihedsberøvelsen har været, med tillæg af 50 pct. og oprundet til nærmeste hele antal dage. Fradrag for uberettiget anholdelse eller varetægtsfængsling under straffuldbyrdelsen skal dog kun foretages i tilfælde, hvor fuldbyrdelsen af fængselsstraffen er afbrudt, jf. § 70 i arbejdsgruppens lovudkast. Baggrunden for 50 pct.-reglen er, at anholdelse eller varetægtsfængsling normalt finder sted under former, der er mere restriktive end under straffuldbyrdelse. Det er efter arbejdsgruppens lovudkast uden betydning, om den uberettigede frihedsberøvelse tillige har været uforskyldt og derfor kunne have ført til erstatning efter retsplejelovens kapitel 93 a.

For Straffelovrådet har det været afgørende at sikre, at der ikke er mulighed for både at få erstatning efter retsplejelovens kapitel 93 a og fradrag med tillæg af 50 pct. i anledning af den samme frihedsberøvelse. Konklusionen på rådets overvejelser er en mellemløsning, der gør brug af arbejdsgruppens forslag om en obligatorisk 50 pct.-regel, men samtidig udelukker, at der kan ydes erstatning efter retsplejelovens regler i det omfang, der foretages fradrag efter 50 pct.-reglen. Efter § 18, stk. 2, i rådets lovudkast skal der herefter ved beregningen af straffetiden foretages fradrag for anholdelse, varetægtsfængsling og indlæggelse til mentalundersøgelse i en anden sag under straffuldbyrdelsen, såfremt påtale opgives, eller tiltalte frifindes. Fradrag foretages med et antal dage svarende til det antal påbegyndte døgn, frihedsberøvelsen har været, med tillæg på 50 pct. og oprundet til nærmeste hele antal dage. Fradrag foretages dog kun i de tilfælde, hvor fuldbyrdelsen af fængselsstraffen afbrydes, jf. § 75 i rådets lovudkast og pkt. 5.10. nedenfor. I det omfang, der foretages fradrag, ydes der ikke erstatning for frihedsberøvelsen efter retsplejelovens kapitel 93 a, jf. § 18, stk. 4, 1. pkt., i rådets lovudkast. Fradraget er obligatorisk og skal foretages, uanset om der i det pågældende tilfælde ville have været grundlag for at yde erstatning. Imidlertid udelukker rådets forslag ikke, at der søges om og efter en konkret vurdering ydes erstatning i tilfælde, hvor frihedsberøvelsen ikke kan fradrages fuldt ud i den aktuelle strafafsoning.